

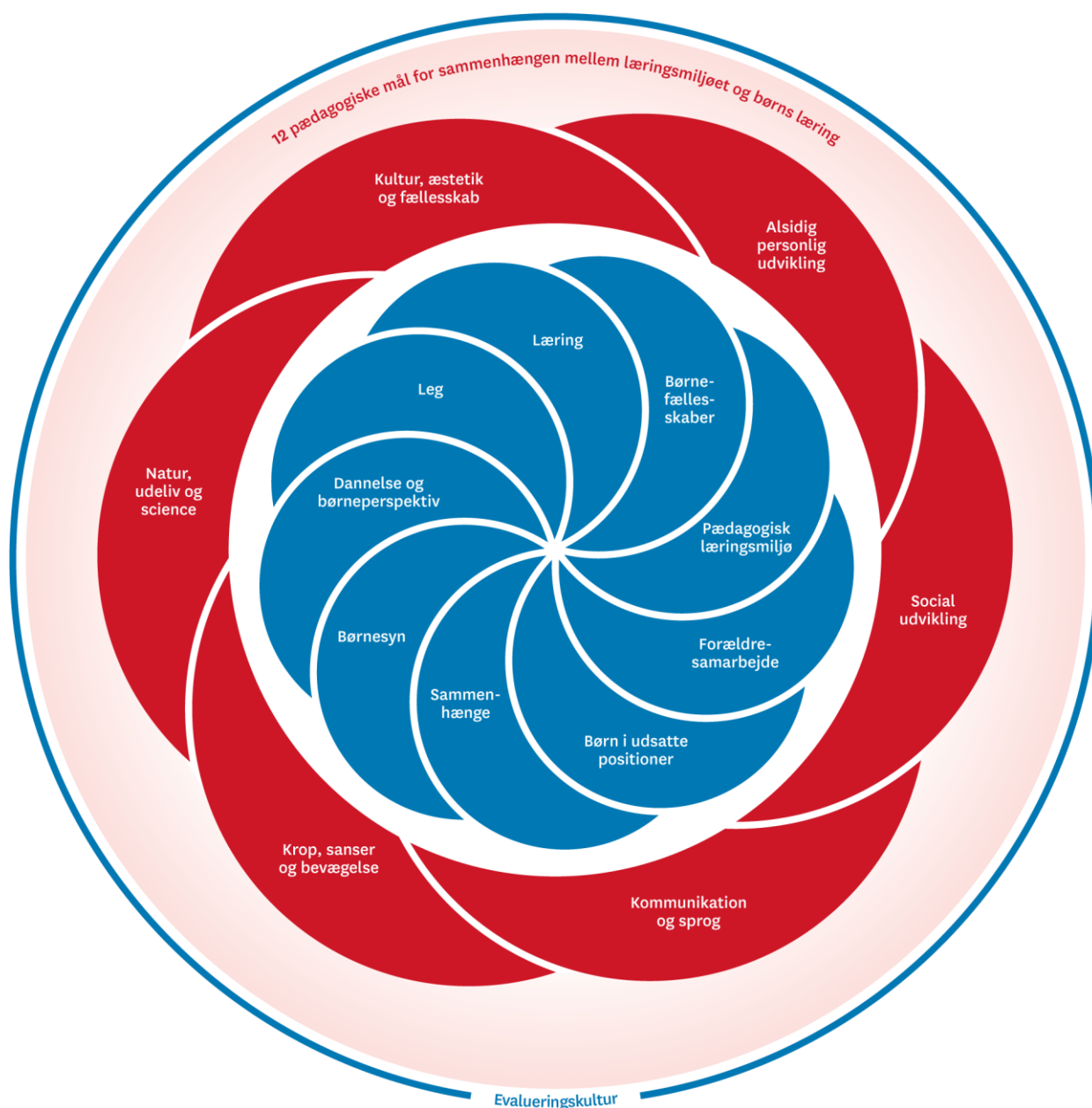
Pædagogisk læreplan for Børnehuset Bækdalen 2020-21

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Bækdalen er en integreret børnehave/vuggestue, beliggende på Tendrup Hovvej 7a i Hornslet.

Vores institution ligger på et naturskønt område ved park og bæk. Huset ligger midt på vores skønne legeplads, og har en separat vuggestue og børnehaveafdeling. Legepladsen ligger på et kuperet terræn, med plads til fysisk udfoldelse, og små kroge med plads til fordybelse.

Vores hus er indrettet med en vuggestue, 2 grupper med 3-4-årige og en storebørnsgruppe med 5-6 årige.

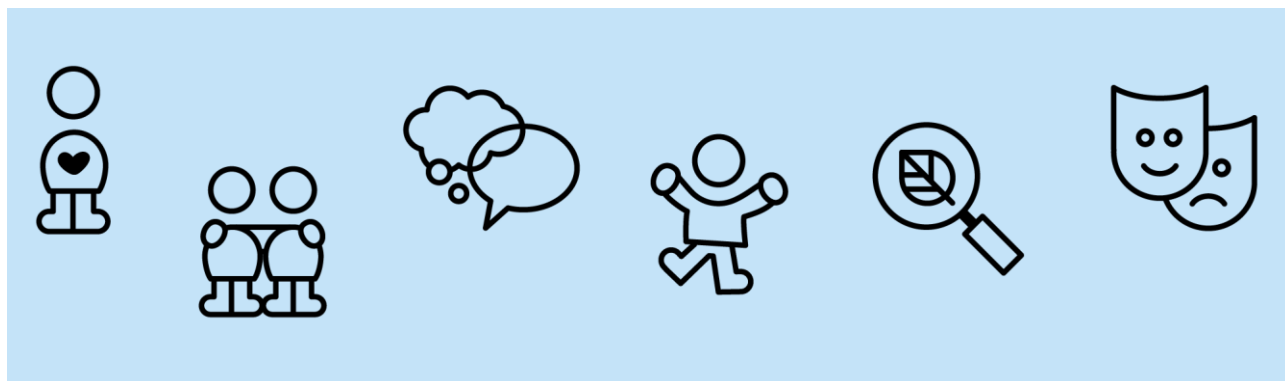
Huset er en åben plans institution med et stort fællesrum og flere andre aktivitetsrum

I Bækdalen yder vi omsorg for alle børn. Det er i det små med trøst, knus og et plaster, og det er i den professionelle/ understøttende omsorg.

Vi justerer vores omsorg og tilgang til det enkelte barn i det daglige arbejde.

Vi er opmærksomme på børn, som i en periode skal understøttes lidt ekstra. Vi opfordrer forældre til, at informere os om stort og småt – det være sig ”den travle morgen”, hvor alle kom lidt forkert ud af døren, til kæledyret som desværre ikke lever længere, dødsfald, skilsmisse og andre begivenheder, som påvirker os følelsesmæssigt.

Her kan der i en periode være behov for ekstra omsorg og opmærksomhed fra personalet i institutionen.

Pædagogisk grundlag

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

---

Børnesyn

I Bækdalen ser vi det enkelte barn, som kompetent og værdifuld. I vuggestuen har vi en anerkende tilgang til børnene, og lægger vægt på et omsorgsfuldt miljø, der giver plads til udvikling i trygge rammer.

Det er meget vigtigt, at alle børn oplever nærvær og omsorg i deres relationer. Det enkelte barn skal føle sig set, hørt, forstået og barnet skal opleve, det har indflydelse og muligheder i fællesskabet.

I de mange daglige rutiner, er der plads til, at børnene udfordrer sig selv. Det er eks i garderoben, måltider, puslesituationer, ture m.m.

Når vi går på tur, følger vi børnenes interesser og initiativ, selv om vi har et mål med turen. Det kan være muldvarpeskud, katte, snegle, vand i bækken eller store maskiner. Vi følger børnenes nysgerrighed, og hjælper med at sætte ord på det, vi oplever. Vi viser glæden sammen med børnene. Det vil sige, processen er oftest vigtigere end målet.

Vi har fokus på, hvad barnet er optaget af lige nu og her, vi følger barnet. Vi fordeler os i små grupper, og skaber små læringsmiljøer, hvor vi med genkendelige aktiviteter tilgodeser det enkelte barns udviklingszone.

I børnehaven præger ressourcensynet tilgangen til børnene, og vi oplever, at børnene udvikler sig, og de lærer også at give positiv feedback til andre børn via dette. At vi som voksne er kulturbærere, og at vi er ansvarlige for en positiv relation.

Vi prøver at skabe en ramme for det enkelte barns trivsel og udvikling, hvor barnet oplever at have en værdi, være en del af et vigtigt fællesskab. Vi er nysgerrige på barnet, drager omsorg og skaber positive udviklingsbetingelser.

Vi skaber og ændrer læringsmiljøer flere gange årligt, for at kunne understøtte børnenes forskelle og interesser. Vi har en nysgerrig tilgang til legen, pirrer nysgerrigheden, og skaber muligheder for nye lege. Vi stiller undrende spørgsmål, og vil gerne forstå deres vinkler, og det de kan som børn.

Børnenes NUZO (børnenes nærmeste udviklingszone) er ofte et udgangspunkt i forhold til fælles indsats forældre og os imellem, hvor vi gerne vil medvirke til, at børnene får viden, ideer og færdigheder, de kan dele og lære andre.

Dannelse og børneperspektiv

I Bækdalen har vi fokus på, at alle børn i en dannelsesproces skal høres, ses og tages alvorligt.

I vuggestuen er selvhjulpethed en af de vigtigste prioriteringer. Det, at gøre børnene selvhjulpne, at give dem oplevelsen af "jeg kan selv"

Vi øver med børnene, at de selv kan tage tøj på, eks når børnene skal ud. I puslerummet øver barnet sig i, at finde bleer, finde sovetøj, sidde på toilettet, vaske hænder m.m.

I spisesituationer hjælper et af børnene med at hente madpakker, og dele dem ud til de andre børn og voksne. Vi viser dem visuelt med et billede, hvem der skal dele madpakker ud. De andre sidder og venter på deres madpakker, og på at den som deler ud, siger værsgo`. Når vi har spist, rydder børnene op, ved at sætte madkassen tilbage på rullebordet.

Vi skaber tydelige, genkendelige og trygge rammer, så børnene kender rammerne, processen og forventningerne til dem. Vi skaber ro og tid til fordybelse i læringsprocessen, skaber en positiv stemning, så børnene føler sig trygge, og får en god oplevelse. Børnene bliver hørt, set, forstået og motiveret til, at være aktiv deltagende i processen. Vi inddrager forældrene, så de kan øve det samme derhjemme.

Vi voksne skaber rammerne for børnene, ved at være tydelige, og vejlede dem i deres udvikling, læring og dannelse. Vi er bevidste om, at skabe mulighed for at børnene udfordrer sig selv.

Da børneperspektivet er afgørende for, hvordan vi arbejder og danner vores små læringsmiljøer, følger vi barnets spor, og er opmærksomme og nysgerrige på, hvad barnet er optaget af. Morgensamlingen giver et godt socialt fællesskab, alle børn bliver set og hørt, de får medbestemmelse, lærer at vente på tur, lytte til hinanden og være den som er "på".

Vi er en institution, der tager afsæt i fællesskabet, og hvor alle er aktive deltagere i dette fællesskab, nemlig Børnehuset Bækdalen. Bækdalen er fyldt med dannelse med både voksen og børneperspektiv.

Når vi i **børnehaven** er samlet mange børn og voksne, kræver det en bevidsthed om, hvem er jeg, hvad kan jeg lide, hvordan taler jeg, hvordan agerer jeg, og hvordan opfattes jeg i forskellige situationer – en proces, der arbejdes med i hele barnets liv.

Dagen er præget af en vekslen mellem, hvad den enkelte ønsker, og hvad vi gør i fællesskab – en del af læreprocessen er, at alle ikke skal have det samme, at ingen bliver snydt. Følelsen, at blive snydt, arbejder vi med.

Børnene er ofte med til at vælge, hvem, hvad og hvor der skal leges. Børnene er ofte med til at bestemme indhold i fx samling. Vi lærer børnene at byde ind med egne oplevelser, vente på tur og være nysgerrig på andre. Vi udvikler nysgerrighed i nærmiljøet, og i verdens perspektiv. Traditioner underbygger også vores viden om Danmark, ligesom vi er nysgerrige på andre landes kultur, og bruger det aktivt i hverdagen. Vi italesætter, hvordan vi gebærder os i forskellige sammenhænge – ude og hjemme, vi sætter ord på forskelle i regler blandt børnene, eks "må du det hjemme? det må jeg ikke" og på ture og hjemme til fødselsdage, hvor vi snakker om, hvordan man opfører sig i denne kontekst.

Qua forældresamarbejde, prøver vi at give en opmærksomhed på, at børn lærer gennem førstehånds erfaringer – vigtighed i f.eks at lave en indkøbsseddel sammen med børn (visuelt). At handle ind og lave mad sammen, smage m.m.

Digitaliseringen bruger vi til at understøtte deres nysgerrighed, facts, oplysning, musik, lege m.m. Men vi er bevidste om, at strategi og forståelse af fx et puslespil, sker via fysisk puslespil, og ikke via Ipad ell. Lignende. Men, at det kan bruges, som en aktivitet, der giver helt andre perspektiver

Leg og læring
I Bækdalen skaber vi de optimale rammer ud fra givne forudsætninger.

I vuggestuen har vi altid fokus på det enkelte barns kompetencer. Vi tager udgangspunkt i det barnet kan, vil, gør og det barnet er. Samværet med andre børn og voksne spiller en stor rolle for, hvordan barnet leger og lærer.

Børn lærer og udvikler sig bedst i mindre grupper. Derfor opdeler vi os i små grupper om formiddagen med 3-4 børn, hvor vi skaber læringsrum for den enkelte gruppe.

De voksne er med på sidelinjen, de leger med og andre gange trækker de sig, og observerer på afstand. De er parate til at understøtte, hvis legen udvikler sig i en uheldig retning og kan hjælpe med, at give legen en ny retning. De voksne prøver, at aflæse børnenes intentioner, så de kan

hjælpe børnene med at komme ind i legen. Det vil sige, at vi følger, forstår og inddrager barnets perspektiv.

Gennem legen styrkes barnets sociale og personlige udvikling og læring. Børnene lærer, at passe på sig selv, de lærer at hjælpe hinanden, og tage hensyn til andres grænser og følelser. De øver sig i, at forstå hinandens behov.

Legen har en værdi i sig selv. I begyndelsen leger børnene parallele lege (ved siden af), og i den sidste tid i vuggestuen begynder børnene at lege rollelege. I legene styrkes børnenes sprog, sociale kompetencer, fantasi, nysgerrighed, selvværd og identitet. Derfor er det vigtigt, at vi skaber rammerne til fordybelse, det giver overskud og overblik til at være aktiv.

I børnehaven lægger vi vægt på, at der er rum og rammer til, at børnene har plads til leg. Vi rammesætter, fordeler, og støtter op om deres lege.

Vi tillægger legen stor betydning, fordi vi ved, at legen afspejler barnets syn på livet, og deres opfattelse og forståelse af verden. Vi holder øje med, at alle børn har nogen at lege med og understøtter legegrupper, hvis der er behov for det.

Vi er meget opmærksomme på, at observere om en leg er positiv for de deltagende børn, og opmærksom på, at legen udvikler sig over tid. Vi prøver, at fremme børnenes nysgerrighed og fantasi, bl.a. via børnenes egne spontane ideer, og vi har mange kasser med dimser til brug i legen. Vi støtter, guider og hjælper børn i gang med lege og fællesskaber.

Vi understøtter "lege"aktiviteter, hvor vi fx leger med dukker, med opmærksomhed på turtagning, sprog, ansigts aflæsning, fantasi m.m. Vi vurderer, hvornår vi er aktive deltagere, og hvornår vi understøtter legen fra sidelinjen. Vi er bevidste om visuel, fysisk og mundtlig rammesætning. Børnene bliver introduceret til muligheder, ude som inde, forskelligt legetøj, samt forskellige materialer. Vi har forskellige fokusområder i årets løb, fx relationer på tværs af alder køn og grupper. Vi laver små variationer i hverdagen eks. " alle dem med de røde bluser må" til " alle dem med de grønne bluser må".

Børnene er gode til, at videregive leveregler, at holde øje med hinanden, at italesætte de gode historier om/ med hinanden. Vi er medskabere af denne kultur og bevidste om, at læring sker på mange niveauer, og at det pludseligt bliver forstået/brugt i andre sammenhænge – hvor barnet har fået en ny/bedre forståelse.

I Bækdalen er legen udgangspunkt for læring. Man kan ikke – ikke lære, og derfor er det meget vigtigt, at vi skaber positive rammer for læring. Det sker hele dagen, og i utrolig mange forskellige niveauer og kontekster.

Legens betydning for læring og udvikling:

Børns leg er først og fremmest kendetegnet ved forskellige forhandlingsprocesser. Hvem skal nu bestemme? Er det din eller min idè, der skal definere det videre forløb? Skal du eller jeg være moren, faren eller hunden?

Legen er en social struktur, hvor grundlegen kan sammenlignes med et slags boldspil, den ene part kommer med et udspil, som den anden part skal gribe, og på en eller anden måde sende tilbage. For at spillet kan udvikle sig, kræver det konstant udveksling – undersøgelser siger at 90 procent af udvekslingerne faktisk falder til jorden.

Her har den voksne rolle en afgørende betydning. Det er vigtigt, at vi er bevidste om, at denne forhandling er en del af den faktiske leg, noget som børnene kan bruge meget energi og engagement på. Mange lege når kun til forhandlingsforløbet, de kommer aldrig "rigtig" i gang.

Under legen er der ligeledes visse spilleregler, der skal overholdes. Børn bevæger sig ind og ud af rollen i legen og leger med både nutid og datid: "nu kommer faren hjem fra arbejde, og så har du lavet mad ik?" "Neej, det gider jeg altså ik..." og så forhandles der igen – men pludselig "så siger vi du passer babyen imens...."

Disse spilleregler kan man også kalde "legekoder" eller "legekompetencer". For nogle børn er det ikke nemt, at tilegne sig disse kompetencer, og det er en støtte, at man som voksen kan få lov at være en "statist" i legen (patienten eller hunden eller den der kommer med varerne i butikken). Statisternes rolle ligger nemlig udenfor forhandlingsfeltet, men her er det muligt at hjælpe de børn, der ikke magter legen. Man kan støtte dem i deres rolle, og dermed i deres relationer, eller få dem til at lege med nogle ligestillede børn. Dette giver styrke, og det er anderledes ligeværdigt end, at blive "presset ind i legen" af den voksne, der bestemmer, at han/hun godt må være med.

For Toddlerbarnet har legen en ligeså central betydning. De mindste mestrer endnu ikke sproget, men der foregår en livlig, kropslig og følelsesmæssig kommunikation. Børn viser meget tidligt interesse for hinanden. De søger øjenkontakt med hinanden, smiler, klapper og omfavner hinanden. De er i høj grad orienteret mod, hvad der sker omkring dem, og især hvad større børn og voksne foretager sig.

Børnefællesskaber

Børnehuset Bækdalen er naturligt bygget til styrkelse af børnefællesskabet.

Når børnene starter i vuggestuen, er de en del af et socialt fællesskab. Til morgensamling skaber de voksne det sociale rum. Da det er individet, der skal tilpasse sig fællesskabet og ikke omvendt, er det vigtigt, at forældrene er opmærksomme på, at deres barn er en del af vuggestuens fællesskab.

Vi støtter børnene i at opleve, de er en del af et fællesskab, vi skal vente på tur og på hinanden, lytte til hinanden, give rum og omsorg til hinanden.

Vi øver fællesskabet i gruppen, eks i morgensamlingen, hvor vi siger god morgen til hinanden, hvem er her og hvem mangler, for at bevidstgøre fællesskabsfølelsen. Vi er alle en del af denne gruppe. Vi prioriterer, at de kommende børnehavebørn deltager i børnehaven til samling, for at danne nye relationer, og blive en del af det nye fællesskab.

I børnehaven oplever børnene mange forskellige børnefællesskaber i hverdagen. Vi skal som personale sørge for, at børnene får plads i børnefællesskaberne som individ. Jo mere forskellige vi er, jo mere kan vi i fællesskabet. Barnet skal få en forståelse af, at det individ de kommer med, har en betydning for fællesskabet.

Vi tager udgangspunkt i dels det enkelte barn, og dels barnet i forskellige fællesskaber/relationer. Det er vigtigt, at give børn mulighed for at spejle sig i andre, at støtte sig via andre, og øve sig i forskellige venskabers relationer. Vi prøver, at lære børnene, at relationer dannes i mange forskellige kontekster uanset alder, køn og kultur. Vi arbejder bl.a. med Fri for mobberi, massage m.m.

Bl.a. kommunikerer vi med forældrene om,, at vi arbejder i / med fællesskaber, og at de også er aktive medspillere deri. At gå fra, hvad mit barn ønsker, og til at kunne inkludere alle, fx invitationer til fødselsdage, legeaftaler m.m. At netop de børn, der kan have det svært sammen, at forældrene laver legeaftaler med disse, med deres egen rolle som voksenhjælper. Vi understøtter, eks i vores julekalender i børnehaven, kalenderen er med fokus på en gave ikke til det enkelte barn, men barnet åbner en "gave" fx en julesang til alle.

Vi har bevidst valgt, at holde legetøjsdag enkelte dage om året, og ikke hver eneste dag. Det der kommer ibørnehaven må alle lege med, og en del af dannelsen, er at spørge om lov, og at kunne dele.

Vi øver i at kunne dele, i at indgå i forskellige fællesskaber, behovsudsættelse og at være nysgerrig. Legetøjsdagen er med til, at skabe sammenhæng imellem de to arenaer – børnehaven og hjemmet .

Vi holder øjne og ører åbne omkring børnenes legefællesskaber. Vi lytter på børnenes kommunikation i legen. Vi italesætter ofte, og har øje for, at alle har en at lege med, og hvordan børnene taler til hinanden i den kommunikation. Vi guider ofte børn hen til legerelationer, der byder ind til leg. Øve sig i at spørge "vil i lege", og kunne rumme et evt "nej – ikke lige nu", uden at verden bryder sammen. At det er okay, at spørge flere gange, og have en forståelse af, at det er fordi legen ikke kan rumme flere, og at det ikke handler om mig

---

Børnehuset Bækdalen er opbygget med en særskilt vuggestuegruppe. Vuggestuegruppen er på 12 børn. Vi har indrettet vores læringsmiljø i små grupper, så der er rum i rummet. Vi deler børnene op i små grupper efter behov og børnerelationerne. I grupperne arbejder vi med sprog, motorik, selvhjulpethed, sociale kompetencer og barnets personlige alsidige udvikling – det kan være ved samling, i garderoben, ved sammensætning af spisegrupper, legegruppe, turgrupper m.m.

I hverdagen arbejder vi med voksenplanlagte og spontane aktiviteter. I aktiviteter tager vi udgangspunkt i den vej, barnet viser.

Det enkelte læringsmiljø giver barnet mulighed for, at skabe ro til leg og fordybelse, skabe trykthed, nærvær og omsorg, så barnet kan lære, udvikle sig og dannes.

Vi indretter/forandrer miljøerne løbende, så de til enhver tid understøtter nuværende børnegruppe.

Børnehaven er indrettet med 2 grupper 3-4årige, samt en førskolegruppe. Børnehaven indeholder et stort fællesrum og 5 lokaler indeholdende små læringsrum. Der er fælles garderobe og toiletter for alle børnene.

Institutionens opbygning har lagt basis for vores daglige pædagogik, og vi prøver at afspejle børnenes behov.

Vi har valgt, at indrette alle vores lokaler med flere forskellige funktioner, eks et kreativt værksted, samt grupperum. Vi vægter højt, at skabe mange rum i rummet, og forsøger at tilgodese børnenes ønsker og behov – her tænkes bl.a. lego, frisørsalon. Vi følger børnegruppen, og vores indretning er altid dynamisk, og indretningen arbejdes der bevidst med, gennem hele året.

Vores dage er meget organiserede med voksenfordeling – her menes, at vi formiddage/ eftermiddage er fordelt i lokalerne, samt ude.

Man/tirs er der gruppetid fra kl 9, alle dage holdes der samling i grupperne, og der spises også i disse grupper.

Vi har et godt uderum med forskellige miljøer. Vi har et kuperet terræn med plads til cykelbane og kælkebakke. Vi har legemiljøer med bl.a. legehuse, træer og gode gemmesteder. Vi har om sommeren et solrigt område, som kan afskygges med vores markise, så der er plads til aktiviteter, og til madpakkespisning. Vuggestuens legeplads er rammet ind af institutionens legeplads.

Vi benytter området udenfor til vores løbedag og parkeringspladsen til cykeldag. Derudover bruger vi nærområdets muligheder bl.a. biblioteket, indkøb, kirke og andre legepladser.

Vi har fokus på, ikke at afgrænse læring eller fokuspunkter til specifikke situationer. Vi er gode til at dokumentere og videreføre, hvad børnene har lært/ oplevet i løbet af dagen. Børnene snakker videre, og udvikler egne vinkler, og får nye ideer til ting, der skal udforskes.

Vi prioriterer rutinesituationer, så der opretholdes udviklende læringsmiljøer.

Børnene skal prøve selv, og guides igennem processen. Vi forsøger at skabe ro og tid til tingene. Vi er opmærksomme på alderstrin, og nærmeste udviklingszone. Der skal være tid og ro til leg, så læringen omsættes til børnenes egen verden og leg.
Legen har værdi i sig selv

Samarbejde med forældre om børns læring

Forældresamarbejde

I vuggestuen prioriterer vi i vores hverdag den daglige snak med forældrene højt, for at få det gode samarbejde omkring barnet.

Inden opstart har vi møde med forældrene, hvor vi informerer om hverdagen her, og vi får informationer om barnet, så vi i fællesskab kan give barnet en god start.

Vi afholder 3 måneders samtale, hvor vi snakker om barnets trivsel og opstart (vi afleverer diverse pjecer eks vedr. selvhjulpethed)

Vi afholder 2 års samtale, hvor vi snakker trivsel, selvhjulpethed, sprog, sociale kompetencer, alsidig personlig udvikling m.v.

Vi afholder overgangssamtale inden opstart i børnehaven med forældrene, en pædagog fra børnehaven og en pædagog fra vuggestuen.

Vi informerer med nyhedsbreve og billeder med korte beskrivelser på aula

I børnehaven har vi en opstartssamtale, samtale efter 3 mdr, førskolesamtaler og løbende samtaler, både i mere formelle, som uformelle rammer.

Vi har forventninger til opstartssamtalerne – der ligger materiale herom på aula

Hver formiddag og eftermiddag er der en infoperson – en personale som er synlig med billede på tavlen i fællesrummet, og som er modtager for informationer om barnet.

Vi har daglig dialog med forældrene, også via aula. Der fortæller vi bl.a. om vores nuværende pædagogiske aktiviteter, og hvad der ligger til grund for vores indsatsområder. Der er ligeledes aftenmøder med forskellige relevante emner.

Pædagogerne bruger ICDP – International Child Development Program, og nogle har vejledningsforløb over længere tid.

Skilsmissemøder er obligatoriske, og vi følger desuden op efter 3-6 mdr, hvor der ofte er sket ændringer i forhold til forældrenes privatliv

Vi har "aktive forældre" (en forældregruppe, som laver arrangementer i institutionen og bruger indtægter herfra til gavn for børn og personale).

Vi sprogtester alle børn ved 3 år, 4-årige ved sproglig tvivl og alle 5 årige.

2 gange årligt har vi TOPI- tidlig opsporing og indsats

Vi benytter Tras – tidlig registrering af sprogudvikling, Trasmo – tidlig registrering af sansemotoriske færdigheder hos børn, Alle med – observation af barnet fra 1-6 år på seks områder Barnets sol m.m

Vi tager meget afsæt i den enkelte families behov/barnets behov. Det er meget individuelt, hvor ofte der er samtaler, måden at føre samtaler på, hvilke netværk vi benytter, socialfaglig rådgiver og PPR – pædagogisk psykologisk rådgivning. Vi er altid nysgerrige på, hvilke muligheder der ligger indenfor Syddjurs kommune – det kan være DUÅ, frivillig rådet m.m

Vi gør et stort arbejde med at dokumentere på tavlen og på aula. Vi skal huske, at fortælle både de gode og sjove ting, vi oplever med barnet, og ikke kun problematikker. Vi har ansvaret for at runde forældrene efter svære samtaler, og se hinanden i øjnene.

Vi opfordrer forældre til at tage del i deres barns oplevelser i deres daginstitutionsliv – holde sig informeret på tavlen og på aula.

Det er vigtigt, at forældre siger god morgen og farvel til en voksen.

Børn i udsatte positioner

I vuggestuen tager vi hensyn til det enkelte barns udfordringer i forskellige situationer, som spisesituationer, ved samling, i legen, på tur, i garderoben, på toilettet m.v.

Vi sammensætter små grupper, støtter børnenes udvikling til at blive en del af fællesskabet, og tage hensyn til hinanden. Vi guider og støtter barnet i forhold til behovsudsættelse, og giver plads til at aflæse andre.

Vi inddrager og vejleder forældrene, så vi i fællesskab hjælper barnet til at blive en del af fællesskabet.

I børnehaven tager vi ligeledes udgangspunkt i det enkelte barn. Vi har børn, som har brug for pauser, opladning, trækkes sig tilbage for sanseindtryk m.m. Nogle har brug for meget visuel støtte. Gennem dagen har vi mange børn, hvor vi laver specielle tiltag, for at fremme børnenes trivsel, og skabe de bedst mulige rammer for børnenes behov.

Vi lægger vægt på, og gør et stort arbejde for, at der skal være plads til alle, alles forskellighed, styrke selvtillid, tage ansvar/ hjælpe venner.

Fælles i hele huset ønsker vi at skabe en fælles forståelse for børnefællesskaberne, hvor forældrene bidrager, med hensyn til hele gruppen, eks til fødselsdag. Vi vægter fællesskabet højt, og tager hensyn til det enkelte barn i fællesskabet.

Vi arbejder med det, der rører sig i børnefællesskaberne, og skaber fælles aktiviteter, hvor alle børn inkluderes, og ikke trækkes væk fra fællesskabet. Vi laver tiltag og justeringer, hvor det er nødvendigt, og tilrettelægger særlige aktiviteter for de børn, der har brug for det.

Vi bruger Fri for Mobberi igennem hele barnets institutionstid, justeret efter alder, og hvad der er relevant.

I Bækdalen har vi et tæt samarbejde med samarbejdspartnere i PPR, og samarbejder med specialpædagogisk team, som indgår i vores hverdag. Vi kan henvise til DUÅ forløb, og internt lave vejledningsforløb ICDP eller indstille til det via PPR.

Sammenhænge

I vuggestuen inddrager vi forældrene i overgangen til børnehave. Det gør vi ved en samtale med forældre, og en pædagog fra børnehaven og vuggestuen. Historikken overleveres ved overgangen til børnehave, og vi taler med forældrene om, hvordan de kan understøtte barnet til at blive parat til børnehave.

Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn – der er forskellige udfordringer for hvert enkelt barn. Vi og forældrene hjælper barnet til robusthed, til at møde nye udfordringer, så både børn og forældre bliver trygge ved den nye hverdag. Der er besøg i børnehaven, og deltagelse i samling, gruppetid og middagslur den sidste tid inden opstart i børnehaven. Det kan være alene eller sammen med flere fra gruppen og en voksen.

Vi opfordrer til kortere dage ved den "nye start".

Vi modtager børn fra dagpleje, hvor vi fortæller forældre og dagplejere, at vi gerne vil have besøg af begge.

Personalet sparrer med hinanden i forbindelse med overgangen, og vi har ugentlige børnemøder, så vi sikrer, alle kender og har kendskab til hinandens børn i hele huset.

I mellemgrupperne Spilopperne og Grinebidderne laver vi fælles aktiviteter for at styrke relationsarbejdet, og samtidig overleverer personalet til Filurerne ved overgangen hertil. Der kan forekomme overlevering med PPR eller andre samarbejdspartnere ved behov.

Vi har valgt at prioritere, at have en fast førskolegruppe, hvor der i høj grad arbejdes med focus på at turde møde nye udfordringer, lyst til at lære, lyst til bogstavkendskab, talforståelse, fordybelse og fokusering på en ting. Nysgerrighed og focus på, at gå fra konkret til abstrakt tænkning. Der arbejdes med selvhjulpenhed ift at kunne tænke og handle selv.

Vi afholder udviklingssamtaler med forældrene, så forældrene også er med til at gøre børnene skoleparate.

Vi afholder overleveringssamtaler til skolen, når børnene går fra børnehave til SFO.

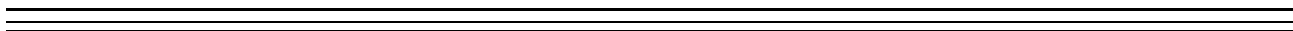
Vi prøver at skabe et tættere samarbejde med Ågården (anden del af Hornslet Vest) med besøg og aktiviteter på tværs, for at skabe flere venskaber inden tidlig SFO.

I Syddjurs har vi focus på inddragelse af alle personaler i vuggestuer, dagplejer og børnehaver eks i forhold til lærerplaner, renlighed o.a.

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi bruger jævnligt vores nærmiljø. Det kan være vores butikker, traktorforhandleren, biblioteket, Falck og byens legepladser. Vi oplever at være velkomne alle steder

Vi deltager gerne i Børnekulturnatten, som afvikles i Hornslet hvert år, med eks græskarhoveder til pynt i byen

---

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Vores overordnede mål er, at Bækdalens pædagogiske praksis og børnemiljøet giver mulighed for:

- At børnene udvikler en positiv selvopfattelse, hvor selvværd og selvtillid styrkes
- At børnene støttes i at være selvhjulpne
- At børnene støttes i, at udvikle egen personlig integritet
- At børnene støttes i, at tage initiativer og være nysgerrig på verden omkring dem
- At vi støtter børnenes ret til medbestemmelse og gryende forståelse for demokratiet

---

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Vores overordnede mål er, at Bækdalens pædagogiske praksis og børnemiljøet giver mulighed for:

- At børnenes venskaber styrkes
- At alle børn har mindst en ven
- At børnene støttes i at kommunikere og løse konflikter
- At børnene udvikler kompetencer til at indgå i forpligtende fællesskaber
- At børnenes empatiske sans styrkes

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Vores overordnede mål er, at Bækdalens pædagogiske praksis og børnemiljøet giver mulighed for:

- At børnene tilegner sig alderssvarende sproglige færdigheder – fra Toddlerbarn til kommende skolebarn
- At børnene kan etablere kontakt til andre og kan holde fast i dialogen
- At børnene kan sætte ord på behov, ønsker og følelser
- At børnenes nysgerrighed for bogstaver, tal og symboler pirres
- At børnene erhverver en forståelse for sproget som udtryksform, at sproget kan skabe fortællinger og være en indgang til eventyr og fantasiverden
- At børnene lærer at bruge sproget i den rette kontekst og får erfaring med gængse normer

---

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Det er vores sanser(øjne, øre, smags, lugte, og føle og kinæstetiske sans) der udgør fundamentet for erfaring, viden, følelser, sociale processer og kommunikation.

Vores overordnede mål er, at Bækdalens pædagogiske praksis og børnemiljøet giver mulighed for:

- At børnenes motoriske (fin og grov) udvikling styrkes
- At børnenes kropsbevidsthed og kropskendskab udvikles
- At børnenes bevidsthed om sund kost og sunde kostvaner styrkes
- At børnene tilegner sig viden om god hygiejne

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Naturen er alles fantastiske være-, leve- og lærested. Her får vi mulighed for at opleve helt særlige fænomener, skøre og sjove fund, vi får vitaminer for alle sanser, der fyldes i vores depoter. Naturen gør noget helt særligt ved de fleste af os. Hvem kender ikke til at blive overvældet af forårets komme, vinterens lunefuldheder og sommerens varme? Store som små kan ”skovle ind” af naturens gratis glæder og oplevelser. Det er også her, man kan blive konfronteret med egne styrker, og ligeledes føle sig lille, ydmyg og overvældet.

Vores mål er, at børnene oplever glæden ved at være i naturen og udvikler forståelse og respekt for natur og miljø, både indenfor og udenfor legepladslågen. At børnene bliver udfordret med naturens enorme mangfoldighed og eventyr. At de udvikler forståelse for naturens elementer, jord, ild, luft og vand, og får forskellige erfaringer i forbindelse med årstidernes skifte.

Vores overordnede mål, er at Bækdalens pædagogiske praksis og børnemiljøet giver mulighed for:

- At børnene udvikler glæde ved at færdes i, udforske, sanse og lege i naturen.
- At børnene får erfaringer og kendskab til dyr og planter i nærmiljøet og til naturfænomener
- At børnene kender til de fire årstider og årstidens betydning for, hvad der sker i naturen i de forskellige perioder
- At børnene opnår et fælles ansvar og udvikler respekt for naturen

Science foregår hele tiden og hver eneste dag i Bækdalen. Det foregår i samværet, og hvor man pludselig er fordybet og nysgerrig i det fælles tredje.

Science foregår både ude og inde. Det sker både impulsivt, og som planlagte pædagogiske projekter.

I vuggestuen er dagen fyldt med en nysgerrighed og førstehåndsoplevelser, hvor science bidrager til fælles oplevelser og ny viden.

Det kan være, at følge snegle og se, hvad de spiser, hvor de går hen, og om de vender tilbage igen.

Det kan være at mærke på, smage på, dufte og benytte krydderurter fra bedet i vuggestuen.

Det kan være mere planlagt, som fx at lege med kartoffelmel og vand. Tage sne med ind udefra og se, hvad der sker.

I børnehaven er dagen også fyldt med magiske øjeblikke. Det kan være vi lytter til vindens susen, laver vindspil, taler om flyvemaskiner m.m.

Det kan være fra haletudse til frø i et akvarie, fra larve til sommerfugl.

Årstider og pædagogiske projekter byder ind med science på mange niveauer, og gennem hele dagen. Solformørkelse, lamper af frossen is, vulkaner, planeter, forskellige sanseoplevelser.

Science er at være nysgerrig, at fange øjeblikket og søge/afprøve viden sammen. At vi benytter alle sanser, og får viden gennem førstehåndsoplevelser.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Vores overordnede mål er, at Bækdalens pædagogiske praksis og børnemiljøet giver mulighed for:

- At børnene får kendskab til forskellige kulturelle udtryksformer, som f.eks sang, musik, teater, litteratur og kunst.
- At børnene udvikler kreative kompetencer
- At børnene ser sig selv, som en del af et kulturelt fællesskab
- At børnene får kendskab til egen og andres kulturer

Evalueringskultur

I Børnehuset Bækdalen har vi i mange år benyttet SMTTE – modellen, hvori der indgår et felt vedr. evaluering. Der har været en tradition i hele huset, at vi planlægger og evaluerer med SMTTE, dels med et voksenperspektiv, og dels med et børneperspektiv. Vi har gennem årene afprøvet mange forskellige tilgange i forhold til evaluering i børneperspektiv, så det bliver en naturlig del i forhold til erfarings opsamling. Denne opsamling skaber grobund til ændrede tilgange, måder m.m

Vi anerkender vores egne evner til at aflæse det enkelte barn og situationer. Ligeledes modtager vi feedback fra forældrene, om børnenes fortællinger hjemmefra. Vi skriver, og tager billeder til Intra/Aula, så vi sammen med børnene kan understøtte visuelt.

I vuggestuen planlægges og evalueres der ligeledes efter SMTTE-modellen. Der bliver talt med børnene i nuet. Det sker ved bordet, når der spises. Vi ser på billeder fra dagens gang. Vi oplever børnenes begejstring og engagement, og justerer os efter det. Vi aflæser kropssprog, hvordan de fortæller og viser deltagelse. Vi er opmærksomme på, at det ikke er ens for alle. Vi laver plancher, som børnene kan se på, huske og snakke om, for at understøtte børnenes bevidsthed, og de aktiviteter vi har lavet.

I børnehaven planlægges, ændres og evalueres der løbende, ud fra de forskellige aldersgrupper. I mellemgruppen er børnenes tankegang meget konkret. Deres bevidsthed og hukommelse er meget korttidsigtet endnu. Det bevirker, at børnenes evaluering skal ske umiddelbart efter en aktivitet, og gerne understøttes visuelt. Der benyttes stemmeboks, hvor børnene ikke kan se, hvad de andre mener. Ellers er vores erfaring, at relationer og ønsker derom, er en mere afgørende faktor i evalueringen. Vi benytter ofte billeder af konkrete fra aktiviteter, og taler om disse f.eks til samling, for at øge bevidstheden derom. Børnenes ønske om en fortsættelse/gentagelse af en aktivitet bidrager til evalueringen.

De ældste børn benytter et pointsystem til børneevaluering. Her evaluerer børnene enkeltvis, hvor de putter en smiley i hhv. rød, gul og grøn farve, afhængigt af, hvordan de vurderer eks en aktivitet. Generelt i børnehaven, vil vi gerne gruppevis, høre børnene om eks et pædagogisk forløb. Med en bevidsthed om, at tidsfaktoren er afgørende, for at det skaber mening og relevans for det enkelte barn.

Vi er bevidste om, at vi ikke altid kan være helt tæt på alle børn hele tiden. Vi benytter derfor "trafiklys" modellen, hvor de voksne hver især sætter det enkelte barn i rød, gul eller grøn kategori. Dette gør vi for at sikre, at hvert barn har en tæt voksenrelation. Ligeledes benyttes ICDP's fokusbarn m.m.

Vi vil meget gerne have børneperspektivet til at have en mere fremtrædende rolle i vores hus. Vi har prøvet at få planlagt kurser m.m. Men pga Corona, er dette blevet udsat på ubestemt tid. Desuden prøver vi at følge op på det forskningsprojekt "Thunfisken" (i Århus) har deltaget i, specielt

med fokus på deres erfaringer og den viden, de har fået med, i forbindelse med ministeriets projekt.
